

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШЕ ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО
У НОВОМ САДУ
БРОЈ А 390/21
ДАНА 21.12.2021.г.
НОВИ САД**

ДП/ДП

На основу члана 34. ст. 1. Закона о јавном тужилаштву („Службени гласник РС“ број 116/08, 104/09, 101/10, 101/11, 121/12, 101/13, 117/14, 106/15 и 63/16) и чл. 16 Закона о родној равноправности („Сл. гласник РС“ бр. 52/21), в.ф. Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, доноси

**ПЛАН И ПРОГРАМ МЕРА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ
РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ**

I

Устав Републике Србије прописује да држава јемчи равноправност жена и мушкараца и развија политику једнаких могућности, забрањена је свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког и физичког инвалидитета.

Родна равноправност подразумева једнака права, одговорности и могућности, равноправно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкараца у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама

II

Дискриминација по основу пола, полних карактеристика, односно рода, је свако неоправдано разликовање, неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање, односно давање првенства) на отворен или прикривен начин, у односу на лица или групу лица, као и чланове њихових породица или њима близких лица, засновано на полу, полним карактеристикама, односно роду у: политичкој, образовној, медијској и економској области, области запошљавања, занимања и рада, самозапошљавања, заштите потрошача (робе и услуге), здравственом осигурању и заштити, социјалном осигурању и заштити, у браку и породичним односима, области безбедности, екологије, области културе, спорту и рекреацији, као и у области јавног оглашавања и другим областима друштвеног живота.

Не сматра се дискриминацијом ни повредом начела једнаких права и обавеза доношење посебних мера ради отклањања и спречавања неједнаког положаја жена и мушкараца и остваривања једнаких могућности полова.

III

Више јавно тужилаштво у Новом Саду (у даљем тексту тужилаштво), у оквиру својих надлежности, подстиче и унапређује равноправност полова и послова везаних за равноправност полова уз примену међународних и домаћих стандарда и Уставом зајемчених права у овој области.

IV

Промовише се тзв. "култура једнаких могућности", за све запослене (именована лица и особље у јавном тужилаштву) чиме се обезбеђује да жене и мушкарци имају једнака права и могућности развоја и рада у Тужилаштву. На тај начин Тужилаштво исказује јасну определеност да подржава промоцију и примену истинске равноправности жена и мушкараца кроз следеће принципе:

- Интереси оба пола морају бити оптимално испуњени на свим нивоима и у свим функцијама;
- Тужилаштво има за циљ постизање уравнотежене заступљености жена и мушкараца на свим нивоима и свим функцијама. Ако је у условима једнаких квалификација један пол изразито недовољно заступљен у датом контексту, препоручује се давање предности кандидатима мање заступљеног пола.;
- Нико не може трпети негативне последице због свог пола, родног идентитета или роднетранзиције;
- Достојанство и интегритет сваког појединца морају се поштовати. Сексуално узнемиравање и сексистичко понашање је кршење људског достојанства.

V

Основна претпоставка за учествовање у решавању проблема родне неравноправности је да су сви запослени информисани о родној равноправности како би изградили заједничке вредности и начин размишљања о овом проблему као темељној вредности. На тај начин се, у складу са радним обавезама и активностима, успоставља ниво личне одговорности у спровођењу принципа родне равноправности.

VI

Тужилаштво развија активну политику једнаких могућности што подразумева равноправно учешће полова у свим пословима из надлежности Тужилаштва који су од утицаја на положај жена и мушкараца.

VII

Приликом јавног оглашавања послова и услова за њихово обављање и одлучивања о избору лица која траже запослење ради заснивања радног односа на извршилачким радним местима или другог вида радног ангажовања, није дозвољено прављење разлике по полу и роду, осим

ако постоје оправдани разлози утврђени у складу са законом којим се уређује рад.

VIII

Свим запосленима се, без обзира на пол, обезбеђују једнаке могућности и третман у вези са остваривањем права из радног односа и по основу рада, у складу са законом којим се уређује рад.

Не сматра се дискриминацијом или повредом принципа једнаких могућности:

- 1) посебне мере за повећање запослености и могућност запошљавања мање заступљеног пола;
- 2) посебне мере за повећање учешћа мање заступљеног пола у стручном оспособљавању и обезбеђивању једнаких могућности за напредовање,
- 3) друге посебне мере, у складу са законом.

IX

Запослени, без обзира на пол, остварује право на једнаку зараду за исти рад или рад једнаке вредности код послодавца, у складу са законом којим се уређују плате.

X

Приликом остваривања права на здравствену заштиту забрањена је дискриминација по основу пола.

XI

Забрањен је отказ, односно раскид радног односа те проглашавање запосленог за вишак на основу пола, односно рода, трудноће, породиљског одсуства или одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, као и због покренутог поступка за заштиту од дискриминације, узнемирања, сексуалног узнемирања и сексуалног уцењивања.

Одсуствовање са рада због трудноће, породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства ради посебне неге детета, односно очинства и материњства (родитељства) усвојења, хранитељства, старатељства, не може бити разлог за ускраћивање права на:

- 1) стручно усавршавање и додатно образовање
- 2) напредовање и стицање вишег звања, односно премештаја на непосредно више извршилачко радно место, по основу стечених услова, у складу са законом
- 3) коришћење свих побољшања радних услова обезбеђених током одсуства

Време током којег је запослени одсуствовао са рада због трудноће, породиљског одсуства, одсуства ради неге детета и одсуства ради посебне неге детета неће се рачунати код процене успешности рада у укупном временском периоду у коме се успешност рада рачуна.

Посебне мере за остваривање и унапређење родне равноправности

У циљу остваривања и унапређења родне равноправности, *Тужилаштво одређује следеће посебне мере:*

- спровођење анализе стања родне равноправности која подразумева:

  1. укупан број запослених и радно ангажованих лица
  2. број и проценат запослених и радно ангажованих жена , број и проценат запослених и радно ангажованих мушкараца у односу на укупан број запослених , разврстаних по полу и полу и старосној доби запослених и радно ангажованих лица
  3. квалификацијама које поседују запослена и радно ангажована лица
  4. број и проценат запослених и радно ангажованих лица на извршилачким радним местима и на јавнотужилачкој функцији
  5. платама и другим накнадама запослених и радно ангажованих лица, исказаних у просечном номиналном износу и разврстаних по полу у категоријама за извршилачка радна места и за положаје
  6. броју и проценту запослених и радно ангажованих лица, разврстаних по полу и старосној доби , која су у претходне две године више запошљавана и броју и проценту запослених и радно ангажованих лица по полу и старосној доби која су добијала отказ, односно која су отпуштена, као и разлоге за то
  7. разлози због којих су на поједина радна места запошљавани, односно распоређивани у већем броју припадници одређеног пола
  8. подизање свести о родној равноправности и родним стереотипима
  9. подстицати запослене да похађају програме обуке у овој области

Начин спровођења посебних мера

У циљу оставривања и унапређења родне равноправности неопходна је сарадња свих запослених у Тужилаштву.

У Тужилаштву је именовано лице задужено за родну равноправност које има задатак да:

- прати спровођење политика и мера за оставривање и унапређивање родне равноправности;
- прати стање о полној структури запослених и радно ангажованих лица у тужилаштву и саставља извештаје о утврђеном стању у погледу достигнутог нивоа оставривања родне равноправности ;
- доставља извештај јавном тужиоцу који се након тога доставља Министарству за људска и мањинска права.

Рокови за спровођење посебних мера и извештавање

Предвиђене посебне мере се проводе континуирано у току календартке године и оставрени резултати се исказују у извештају који се доставља Министарству најкасније до 15. јануара текуће године за претходну годину.

